

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ»**

**ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ D Бізнес, адміністрування та право

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ D2 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ фаховий молодший бакалавр

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Наталія ШАРАПОВА, викладач дисципліни
«Соціологія», кваліфікаційна категорія «спеціаліст»

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні циклової комісії
загальноосвітніх та гуманітарно-соціальних дисциплін
Відокремленого структурного підрозділу
«Лубенський фінансово-економічний
фаховий коледж Полтавського державного
аграрного університету»

Протокол № 2 від «01» вересня 2025 р.

Голова циклової комісії

(підпис)

Світлана ДЗЮБА

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» здобувачами освіти за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок дає необхідні передумови для успішної кар'єри, дозволяючи розуміти суспільство, застосовувати та розвивати соціологічні концепції у процесі реалізації професійної діяльності. Соціологія сприяє формуванню у майбутніх фахівців системного розуміння суспільного контексту функціонування фінансової системи, надає інструментарій для якісної сегментації ринку фінансових послуг, базуючись не лише на рівні доходів населення, а й на ціннісних орієнтаціях, стилях життя та соціокультурних особливостях різних верств суспільства.

Відомості з соціології відіграють ключову роль у формуванні аналітичних і комунікативних навичок, а також у розвитку критичного мислення, що робить цю навчальну дисципліну корисною для здобувачів освіти за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Знання, здобуті при вивченні соціології, використовуються у процесі вивчення навчальних дисциплін «Історія та культура України» і «Менеджмент».

Навчальну програму з навчальної дисципліни «Соціологія» укладено на основі ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», розробленої на основі Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Нормативна/вибіркова	обов'язковий компонент (ОК), що формує загальні компетентності
Кількість тем	10
Загальна кількість годин	90
Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин:	
Лекції	20
Семінарські заняття	10
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	залік

II. МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ», компетентності та заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Соціологія»: формування системи знань з соціології, її історії розвитку, уявлень про форми буття, свідомості і наукові методи пізнання а також формування знань з основних положень соціологічної концепції суспільства і людини.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Соціологія»:

- формування наукового світогляду;
- формування соціальної культури мислення та пізнання;
- набуття навичок соціологічного аналізу;
- набуття навичок духовного самовдосконалення;
- свідоме застосування в професійній діяльності соціологічної методології та знань;
- виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, громадську відповідальність, національну гідність, патріотизм;
- виховання активної життєвої позиції.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є теоретичні концепції соціології, практичні навички проведення соціологічних досліджень з актуальних проблем сучасного життя людини в суспільстві.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання та компетентностей з правознавства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні терміни та поняття соціології на рівні відтворення, тлумачення для розширення інтелектуального рівня та формування соціологічної культури мислення та пізнання;
- закономірності розвитку соціальних знань як специфічного та унікального феномену людства;
- основні етапи розвитку соціології;
- основні етапи розвитку української соціології;
- методiku проведення соціологічних досліджень.

вміти:

- визначити основні етапи розвитку світової та української соціології;
- розрізняти специфіку світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи, бачити та логічно пояснювати внутрішні зв'язки між основними напрямками соціології;
- користуватись науковою термінологією;

- самостійно працювати з додатковою літературою, складати конспект, тези, брати участь у дискусіях, семінарах;
- застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань та в особистому житті;
- логічно, науково пояснювати основний зміст соціологічних досліджень;
- аргументовано відстоювати свою світоглядну громадську позицію, толерантне ставлення до протилежних думок.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Соціологія» пов'язана із вивченням дисципліни «Правознавство». Знання, здобуті при вивченні соціології, використовуються у процесі вивчення навчальних дисциплін «Статистика» і «Менеджмент».

Програмою навчальної дисципліни «Соціологія» передбачено проведення лекцій, семінарських занять із тем курсу, формою підсумкового контролю є залік.

Перелік і сутність сформованих компетентностей та результатів навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результат
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>

Результати навчання (РН)	<p>РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.</p> <p>РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань</p>
--------------------------	--

III. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема		Обсяг годин			Разом
№	Назва	Лекції	Семінарські	Самостійне вивчення	
1	Вступ. Соціологія - наука про суспільство	2		6	8
2	Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація. Особистість у системі соціальних зв'язків	2	2	6	10
3	Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин. Поняття соціальної структури суспільства та її елементи	2	2	6	10
4	Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні	2		6	8
5	Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці	2		6	8
6	Політична соціологія. Соціологія права. Соціологія громадської думки	2		6	8
7	Соціологія особистості	2		6	8
8	Гендерна соціологія. Соціологія сім'ї	2	2	6	10
9	Соціологія гуманітарної сфери	2		10	12

10	Методика і процедури організації соціологічних досліджень. Організація соціальних досліджень	2	4	2	8
Всього		20	10	60	90

3.2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ. Соціологія - наука про суспільство.

Тема 2. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація. Особистість у системі соціальних зв'язків.

Семінарське заняття

Особистість у системі соціальних зв'язків

Тема 3. Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин. Поняття соціальної структури суспільства та її елементи.

Семінарське заняття

Поняття соціальної структури суспільства та її елементи

Тема 4. Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні.

Тема 5. Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці.

Тема 6. Політична соціологія. Соціологія права. Соціологія громадської думки.

Тема 7. Соціологія особистості.

Тема 8. Гендерна соціологія. Соціологія сім'ї.

Семінарське заняття

Соціологія сім'ї

Тема 9. Соціологія гуманітарної сфери.

Тема 10. Методика і процедури організації соціологічних досліджень. Організація соціальних досліджень.

Семінарські заняття

Методика і процедури організації соціологічних досліджень.

Організація соціальних досліджень

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко Н.Л. Інтернет як соціальний ресурс демократизації сучасного українського суспільства. Інститут соціології НАН України, 2020. 256 с.
2. Волович В.І. Соціологія: Центр учбової літератури. К.,2021.
3. Комих Н.Г. Соціологія в схемах і таблицях: навч. посіб. Дніпро: Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. 96 с.
4. Лесік І.М. Соціологія та політологія: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2021. 228 с.
5. Опанасюк Т.А. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях. Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 268 с.
6. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю.Ф. Пачковського. Київ : Каравела, 2020. 356 с.
7. Штомка П. Соціологія: Аналіз суспільства. Львів: Колір ПРО, 2020. 800 с.

Електронні ресурси

1. Онлайн-енциклопедія Вікіпедія URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
2. Платформа масових відкритих онлайн-курсів
URL: <https://prometheus.org.ua/>
3. Студія онлайн-освіти URL: <https://www.ed-era.com/>
4. Медіатека електронних засобів навчання
URL: <https://nmcbook.com.ua/mediatekaa/>
5. Освітній онлайн-портал URL: <https://naurok.com.ua/>
6. Національна освітня платформа URL: <https://vseosvita.ua/>
7. Сервіс для інтерактивного навчання URL: <https://learningapps.org/>
8. Центр соціологічних досліджень.
URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia>
9. Український соціологічний портал. URL: <https://usp-ltd.org/>